

ANNA HULTBERG
berättar om tidsperioder och fenomen från förr, samt hur du skapar stilen med hjälp av vintagefynd och nyköp.

Älskade 50-tal

Myran, Mon Amie, Lamino, Stringhyllan, Picknick. Hur kom det sig att ett årtionde lyckades producera så många skatter? Följ med på en resa genom 50-talet, då Sverige blev det land du designade.

OM JAG BARA fick besöka en enda mässa i mitt liv så skulle jag spänna fast säkerhetsbältet, sätta mig i tidsmaskinen och besöka konstindustriutställningen i Helsingborg 1955. Det kanske låter mossigt, men trots att prylarna från 50-talet börjar närma sig pensionsåldern är de hetare än någonsin. På H55 premiärvisades bland annat Stig Lindbergs *Spisa Ribb*, Hertha Bengtsons *Blå Eld*, Signe Persson-Melins söta kryddburar, Arne Jacobsens *Sjuan*-stolar och Ingeborg Lundins omtalade *Äpplet*.

Det är ingen slump att 50-talet fullkomligt spottade ur sig storheter. Till skillnad från många andra länder klarade sig vår industri helskinnad från krigets fador. Optimismen flödade, svenskarna fick mer pengar i plånboken, vi fick tre veckors lagstadgad semester och konsumtionen sköt i höjden.

De svenska hemmen fylldes med njurformade bord, stolar med tunna, pinniga ben och strutformade lampskärmar. Nya material som mosaik, plast, trä och metall blandades friskt och fördomsfritt. För industrierna blev det viktigt att sticka ut bland det överflöd av varor som producerades. Lösningen blev den designade vardagsvaran. Konstnärer och designers knöts till fabriker och prylarna i hemmen blev både eleganta och funktionella.

Något som stod högt upp på många önskelistor var strömlinjeformade möbler i ädelträ. Danmark var Europas största importör av teak och Arne Jacobsen, Børge Mogensen, Hans J Wegner och Finn Juhl designade möbler som fick omvärlden att häpna.

Om danskarna dominerade när det gällde möbler var det svenskarna som var herre på täppan när det gällde keramik och porslin. Men vill du 50-talsfynda på loppis bör du snarare styra stegen mot möbelavdelningen än att trängas vid porslinshögarna.

– Kvaliteten på möbler från 50-talet är fantastisk. Dessutom går det att fynda danska och svenska sideboards och soffbord billigt på loppis, säger Carina Öhman, 50-talsfantasten som driver nätforumet och butiken *Precis En Sån*.

Något annat hon rekommenderar för den fyndsugne är 50-talets glas:

– Handblåsta glas av fin kvalitet kan du få för en spottstiver.

I nästa nummer bekantar vi oss med det ljuva 60-talet! •

Anna

Undrar du något kring gamla stilar och äldrade prylar? Maila till anna.hultberg@tovemagazine.se.

Hans J Wegner-stol, såld på Bukowskis för 13 000 kr/2 st.

Ingeborg Lundins Äpplet, såld för 25 000 kr, kobrateltelefon, såld för 350 kr, hos Bukowskis.

FEM KORTA OM 50-TALET

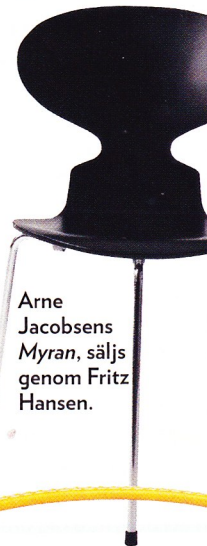
• **1950** kom den första *Perstorpsplattan* ut. Det populära mönstret *Virrvarr* formgavs av Sigvard Bernadotte.

• **1951** förlängdes semestern från en till tre veckor. Svenskarna kunde resa mer och souvenirer blev populära inredningsdetaljer.

• **1955** formgav dansken Arne Jacobsen stolen *Sjuan*, som var en uppföljare till *Myran*. *Sjuan* är en av världens mest sålda stolar, samt en av de mest kopierade.

• **1956** startade reguljära tv-sändningar i Sverige. Stela bäddsoffor och matsalsmöbler ersattes av fätöljer och soffor. Nymodigheter som låga soffbord och tv-kannor kom också.

• **1958** öppnade det första Ikea-varuhuset och en ny epok i de svenska hemmen tog fart.

Arne Jacobsens *Myran*, säljs genom Fritz Hansen.

VINTAGETIPS

Se upp med möbelstopning som smular! På 50-talet blev det populärt med skumgummi. Men materialet är känsligt för solljus och värme. Smular din stol är det läge att stoppa om den. Vänd dig till ett proffs om du har en designmöbel.

Radioapparat från Roberts Radio.

NYKÖP

Radioapparaterna från Roberts Radio har samma design som på 50-talet. De är bärbara, finns i flera fina färger och skänker garanterat 50-talsglans åt din picknick. Vill du ha 50-talsmöbler finns mycket i nyproduktion. Yngve Ekström grundade företaget Swedese som i dag säljer många av hans möbler, *Stringhyllan* säljs och utvecklas för fullt av String och Gustavsberg nyttillverkar flera av 50-talets serviser.

Carl Malmstens *Farmor*, klubbad för 5 200 kr 2010 hos Norrköpings Auktionsverk.